

ราชสตุติเฉลิมพระเกียรติคุณ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ด้วยสภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติเอกฉันท์ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์แด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ด้วยพิจารณาเห็นว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระปรีชาสามารถเป็นอย่างยิ่งในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรทั่วทั้งแผ่นดินอันเป็นที่ประจักษ์ชัด นอกจากนี้ยังทรงมีน้ำพระทัยเปี่ยมล้นด้วย พระเมตตาคุณ พระกรุณาคุณ และพระขันติคุณต่อพสกนิกรของพระองค์อย่างหาที่สุดมิได้สมควรได้รับการเทิดทูนยกย่องในพระปรีชาสามารถ และเฉลิมพระเกียรติคุณให้ปรากฏในวงวิชาการ และเพื่อเป็นแบบอย่างให้พสกนิกรชาวไทย ได้ดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทต่อไป

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ ราชสมบัติเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ ทรงเคย ดำรงตำแหน่งอันสำคัญยิ่งคือทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในคราวที่พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระผนวชเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยเสด็จพระราชดำเนิน ไปยังสภาผู้แทนราษฎร และทรงปฏิญาณต่อที่ประชุมว่า “พระองค์จะซื่อสัตย์ต่อพระมหากษัตริย์ และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชนตามรัฐธรรมนูญทุกประการ”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้ทรงปฏิญาณอย่างมีมี ขอบกพร่อง ทรงเป็นประธานการประชุมคณะองคมนตรี และทรงลงพระนามาภิไธย ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ประกาศใช้เป็นกฎหมายซึ่งบางฉบับมีผลใช้บังคับมาจนกระทั่งปัจจุบัน นอกจากนี้ยังทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง การศาสนา การศึกษา และด้านอื่น ๆ ด้วยพระปรีชาสามารถ และได้สนองพระราชประสงค์ทั้งปวงให้ลุล่วงเป็นที่เรียบร้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาพระอิสริยยศ ให้เป็น “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” อันมีความหมายว่า “พระบรมราชินี ผู้เป็นที่พึ่งของประชาชน” จึงนับเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระองค์ที่สองในประวัติศาสตร์ชาติไทย และทรงเป็นพระบรมราชินีนาถ พระองค์แรกในระบอบประชาธิปไตย

พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีครอบคลุมทุกสาขา ซึ่งก่อให้เกิดโครงการพระราชดำริในด้านการปกครองบ้านเมืองให้พสกนิกรได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข ทั่วทั้งแผ่นดิน ทั้งนี้ด้วยทรงอาศัยความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในการบริหารบ้านเมือง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ในด้านการศึกษา ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาว่ามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการศึกษา อาทิ ทรงสอนหนังสือราษฎรด้วยพระองค์เอง ทรงสนับสนุนก่อตั้งและขยายโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนการศึกษาแก่เยาวชนที่ยากจน และทรงรับไว้ในพระราชานุเคราะห์ส่วนสมาชิกในครอบครัวก็โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เข้ารับการฝึกอบรมเสริมอาชีพโดยใช้วัดอุทิศพื้นบ้านมาทำประโยชน์และปลูกฝังความรักชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเทศ การรู้จักรักษาสุขภาพอนามัย การรู้จักพัฒนาตนเอง และการช่วยเหลือร่วมมือกับส่วนรวม

ด้านการต่างประเทศ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ อาทิ การต้อนรับประมุขของนานาประเทศที่มาเยือนประเทศไทย และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนประเทศต่าง ๆ เพื่อผูกสัมพันธ์ไมตรีและทรงเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ

ด้านความมั่นคงของประเทศ ทรงสนับสนุนการจัดตั้งมูลนิธิสายใจไทยเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่ทหารตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บหรือพิการ ทรงตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมหน่วยทหาร ตำรวจ ราษฎร อาสาสมัคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันศัตรูของประเทศในถิ่นทุรกันดารทั่วทุกภาค บางครั้งทรงรับพระราชภาระแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเหล่าทหาร ตำรวจ ที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยพระองค์เอง อาทิ กรณีเกิดเหตุการณ์การก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทรงมีพระราชดำรัสในวันพระราชทานธงพิทักษ์ป่าเพื่อรักษาชีวิต จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๗ ขอให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญเสียสละ เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีจิตมุ่งมั่นที่จะตอบแทนพระคุณแผ่นดิน และรักษาแผ่นดินอันเป็นมรดกที่บรรพบุรุษของเราได้รักษาไว้จนกระทั่งทุกวันนี้

นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนพลกนิกรทุกหมู่เหล่า รวม ๙๓๐ คน เข้าเฝ้าฯ เป็นกรณีพิเศษ ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดาในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพื่อฟังกระแสพระราชดำรัสเกี่ยวกับปัญหาใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ทรงประสบด้วยพระองค์เองขณะที่เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนราธิวาส เป็นเวลานานถึง ๒ เดือน ซึ่งเป็นช่วงเวลาประทับแปรพระราชฐานนานที่สุด ด้วยทรงเป็นห่วงประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่กำลังเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส ทรงมีกระแสพระราชดำรัสให้คนไทยทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันตอบแทนพระคุณแผ่นดินด้วยการใช้สติปัญญาความสามารถที่มีช่วยกันแก้ไขปัญา เหตุการณ์การก่อความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้กลับมาเป็นปกติสุขอีกครั้งหนึ่งและไม่เพียงแต่ทรงห่วงใยอย่างลึกซึ้งเท่านั้น พระองค์ยังพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อจัดซื้อที่ดินจำนวน ๖๐๐ ไร่ ในจังหวัดนราธิวาส เพื่อจัดสรรที่ดินให้กับครอบครัวของทหาร และข้าราชการชั้นผู้น้อยที่เสียชีวิตในขณะปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อไป

ในฐานะที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกา สภาภาคไทยทรงห่วงใยในทุกข์สุขของประชาชน โดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งเป็นที่ ประจักษ์ทั่วไป ด้วยเหตุนี้องค์กรระหว่างประเทศหลายองค์กรต่างยกย่องสรรเสริญพระเกียรติคุณ อาทิ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญ เซเรส เทตพระเกียรติ ในฐานะที่ทรงยกฐานะของสตรีให้มีระดับสูงขึ้น มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ รัฐแมริแลนด์ สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขา Honorary Doctorate of Human Letters ในฐานะที่พระองค์ทรงอุทิศพระวรกาย ปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่างๆ ด้วยความวิริยะอุตสาหะเพื่อปวงชนชาวไทย มหาวิทยาลัยทัฟ แห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยธรรม ในฐานะที่ทรงยกระดับฐานะการครองชีพของประชาชนและช่วยบรรเทาทุกข์ ของเด็ก ๆ ในหมู่ผู้ลี้ภัย สหพันธ์เด็ก แห่งนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายรางวัลบุคคลดีเด่นด้านพิทักษ์เด็ก สถาบันเอเชียไซไซต์ แห่งกรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัล ด้านมนุษยธรรม และสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN) ได้ถวายเหรียญ “ IUCN Golden Award” เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมาเพื่อสดุดีพระองค์ที่ทรงอุทิศพระวรกาย พระราชทรัพย์ และแสดงพระอัจฉริยภาพ ทั้งปวงในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่องและยาวนาน นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่นๆ อีกมากมายที่ทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และรางวัลประกาศิติตคุณแด่พระองค์ท่าน

นับได้ว่า เป็นบุญของชาติและประชาชนชาวไทย ที่มีสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงเพียบพร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งรัตนนารีที่นอกจากจะทรงมีพระสิริโฉมเป็นเลิศแล้ว ยังทรงเปี่ยมด้วยพระปรีชาสามารถในการดูแลสภานิกมของพระองค์ ตั้งแต่ทรงพระยศ ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ จวบจนกระทั่งปัจจุบัน ทรงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญรุ่งเรือง โดยทรงปฏิบัติพระราชภารกิจในฐานะประมุขของชาติ ด้วยหลักรัฐประศาสนศาสตร์ เมื่อครั้งทรงสำเร็จราชการแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ช่วยให้พสกนิกรไทยในเขตพื้นที่ห่างไกล หลุดพ้นจากวงจรที่ไม่พึงประสงค์ คือ หลุดพ้น จากความไม่รู้หนังสือ ความยากจน และโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ พระองค์จึงทรงเป็นศูนย์รวมใจของประชาชนชาวไทย ด้วยทรงเปี่ยมพระคุณธรรม พระปัญญาคุณ พระเมตตาคุณ และพระกรุณาคุณ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยส่งเสริมให้พระเกียรติคุณขจรขยาย ทั้งในประเทศและนานาประเทศทั่วโลก

ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถอันสูงยิ่งดังกล่าวมา สภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและเป็นสิริมงคลอันสูงสุด แก่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงสืบไป

